

การพัฒนาคุณภาพชีวิต
และขจัดความยากจน โดยภาครัฐกิจเอกชน

(The Privatization of Poverty Alleviation)

ภายใต้

การบริหารจัดการที่ดี

สู่ความเป็นธรรมของการพัฒนาประเทศ

มีชัย วีระไวทยะ นายกสมาคม

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

ในอดีต มาตรการที่ใช้
ในการขจัดความยากจน
ของประเทศกำลังพัฒนา
มักจะไม่ประสบความสำเร็จ ..
มีผู้ที่ยากจนในโลก เพิ่มขึ้นทุกปี

เนื่องจาก เราใช้

“ระบบสังคมสงเคราะห์”

เพื่อช่วยเหลือคนจน

ที่ดำเนินการ โดย

หน่วยงานราชการ

ระบบสังคมสงเคราะห์...ที่ใช้

1. ไม่ก่อให้เกิดทักษะใหม่ๆ
2. ไม่เสริมสร้างความเข้มแข็ง
3. เพาะนิสัยในการขอ

การแก้ปัญหาที่ “ปลายเหตุ” เช่นนี้

ไม่สามารถช่วย

ให้คนจนหลุดพ้นจากวงจรของ

“ความยากจนเรื้อรัง” ได้

...ความช่วยเหลือลักษณะนี้จึง

ไม่ยั่งยืน

ภาครัฐสามารถจัดการเกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่ได้

- ถนน ทางรถไฟ สนามบิน
- ระบบไฟฟ้า ประปา
- โรงพยาบาล โรงเรียน
- เครือข่ายการสื่อสาร

และให้บริการสาธารณะ

แต่โครงสร้างพื้นฐาน
และระบบสังคมเคราะห์
ยังไม่เพียงพอที่จะ
ขจัดความยากจน

ในปัจจุบัน

ภาครัฐไม่สามารถจัดทำหรือให้บริการ

ทุกประเภทที่ประชาชนต้องการ

ขณะเดียวกัน ประชาชนจำนวนหนึ่ง

ไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อบริการ

ของภาครัฐกิจเอกชนได้

(Market imperfection)

จึงได้มีกลุ่มบุคคลอื่น

เช่น

องค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (NGO)

และ

กิจกรรมธุรกิจเพื่อสังคม (CSR)

ของภาคธุรกิจเอกชนเข้ามาช่วยชาวบ้าน

ที่ไม่สามารถรับความช่วยเหลือ

หรือบริการจากรัฐและเอกชนได้

ซึ่งการเข้ามาช่วยเหลือเหล่านี้
เป็นส่วนหนึ่งของ

การร่วมรับผิดชอบต่อสังคม
(Corporate Social Responsibility-CSR)

“คนจน”

ที่แท้จริงคือ

คนที่ไม่ประสบความสำเร็จ

ในการทำธุรกิจ

พวกเขาล้วน

ทำธุรกิจ

และพยายาม

สร้างผลกำไร

เช่นเดียวกับนักธุรกิจทั่วไป

แต่ได้กำไรน้อยมาก

และ ยังคงยากจน

เพราะ..

1. ขาดทักษะทางธุรกิจ

2. ไม่สามารถกู้เงินในอัตราปกติ

ภาคธุรกิจ

สามารถที่จะ

ช่วยเสริมความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ

และ

จัดตั้งกองทุนเงินกู้หมู่บ้านได้

นักธุรกิจ

จึงเป็น

ผู้ที่เหมาะสม

ในการช่วยแก้ปัญหา

และบริหารจัดการความยากจน

~~ตั้งคมตั้งดา~~

~~ศาสนา~~

ทั้งนี้เพราะ มีทางออกเดียว
ที่จะทำให้คนจนหลุดพ้นจาก
ความยากจนเรื้อรังได้

คือ

“เส้นทางธุรกิจ”

สิ่งที่ช่วยกันทำนี้

จึงเสมือนการพัฒนาคนจนให้เป็น

“นักธุรกิจเท้าเปล่า”

(Barefoot Entrepreneurs)

ที่สามารถช่วยตนเองได้

ด้วยความร่วมมือของ

นักธุรกิจ

วิสัยทัศน์ของการขจัดความยากจนในมิติใหม่

โครงสร้างพื้นฐาน
(ภาครัฐ)

สมาคม
(PDA)

ขจัดความยากจน
(ภาคธุรกิจ)

5 กิจกรรมหลักของโครงการ

1.การพัฒนาองค์กรประชาชน

2.การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3.การพัฒนาเศรษฐกิจ

4. การดูแลสุขภาพอนามัยและผู้สูงอายุ

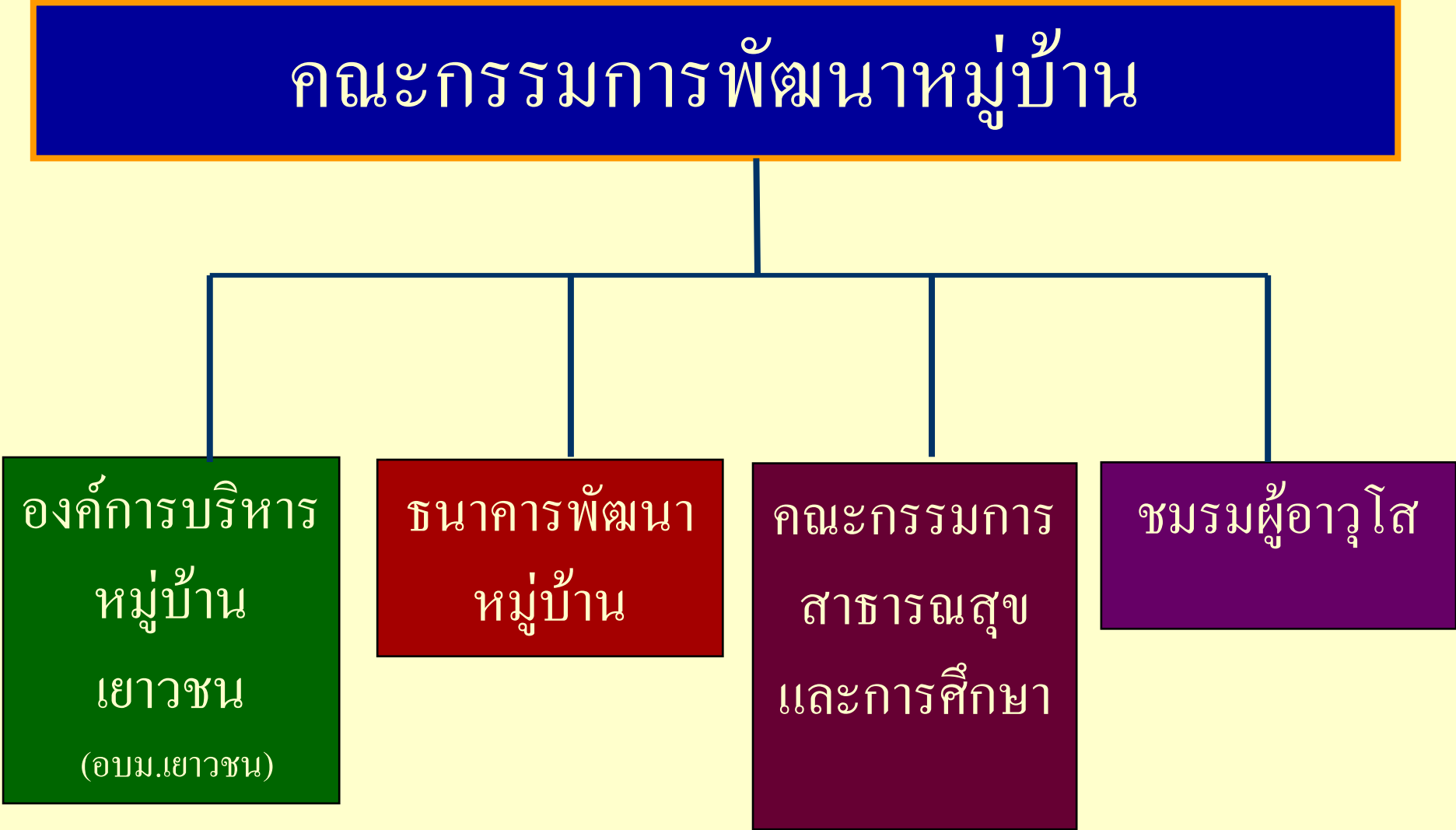
5. การศึกษาและการพัฒนาเยาวชน

1. การพัฒนาองค์กรประชาชน

(การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน)

คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน


```
graph TD; A[คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน] --> B[องค์การบริหารหมู่บ้าน  
เยาวชน  
(อบม.เยาวชน)]; A --> C[ธนาคารพัฒนาหมู่บ้าน]; A --> D[คณะกรรมการ  
สาธารณสุข  
และการศึกษา]; A --> E[ชมรมผู้อาวุโส];
```

องค์การบริหาร
หมู่บ้าน
เยาวชน
(อบม.เยาวชน)

ธนาคารพัฒนา
หมู่บ้าน

คณะกรรมการ
สาธารณสุข
และการศึกษา

ชมรมผู้อาวุโส

ครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการต้องเป็นผู้หญิง

2. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

ปลูกป่าเพื่อจัดตั้งกองทุนเงินกู้

บริษัทจะบริจาคเงิน 40 บาท ต่อต้นไม้ 1 ต้น
และ ชาวบ้านช่วยแรงงาน

กิจกรรมใดที่ต้องใช้เงิน

ในการดำเนินงาน

ต้องแลกเปลี่ยน

กับการปลูกต้นไม้

3. การพัฒนาเศรษฐกิจ (การสร้างรายได้)

- เสริมความรู้ด้านธุรกิจ
(Barefoot MBA)
- จัดตั้งกองทุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ
(Village Development Bank)

ธนาคารพัฒนาหมู่บ้าน

ดำเนินการ โดย
คณะกรรมการจำนวน
8 คน ที่ได้รับการ
เลือกตั้งจากชาวบ้าน
และต้องเป็นผู้หญิง
ครึ่งหนึ่ง

ชุมชนทั้งหมดมีส่วนร่วม

ปลูกต้นไม้ 20,000 ต้น
นำเงินเข้าธนาคารพัฒนาหมู่บ้าน
800,000 บาท

การฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ (Barefoot MBA)

น้ำปุ๋ยหมักชีวภาพ

พัฒนาการปลูกข้าวและการตลาด

การเลี้ยงหมูหลุม

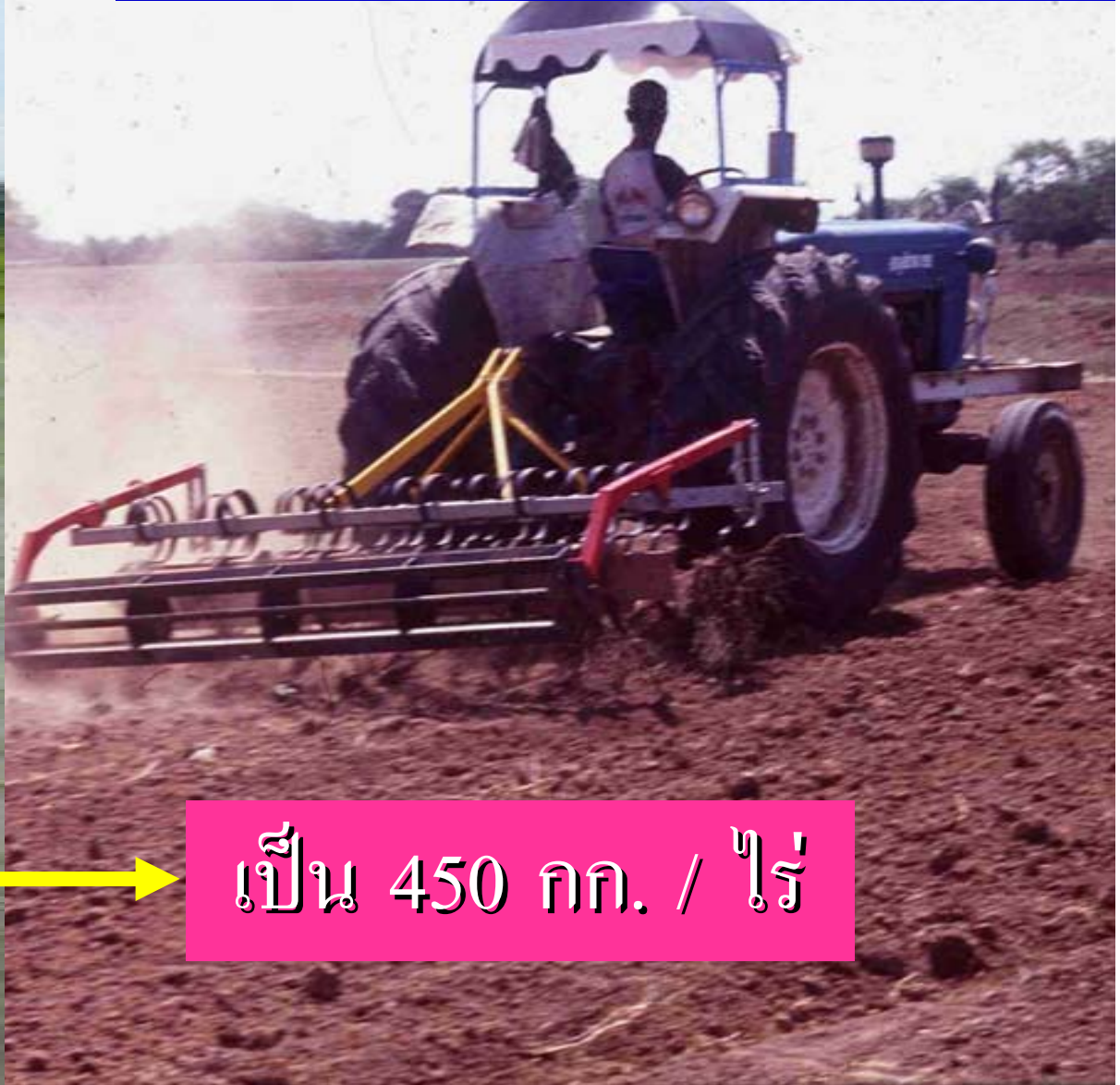
ทำโอ่งน้ำ

ตั้งวิทยาลัยข้าวไทย

สำหรับสอนชาวนา เพื่อเพิ่มผลผลิต
และพัฒนาสายพันธุ์ใหม่

จาก 350 กก. / ไร่

เป็น 450 กก. / ไร่

ตัวอย่างของธุรกิจที่ดำเนินการ
ด้วยเงินกู้
จากธนาคารพัฒนาหมู่บ้าน

การทำธุรกิจโดยใช้เงินกู้จากธนาคาร

ขายผลไม้

ซ่อมรองเท้า

ตัดผม

การทำธุรกิจโดยใช้เงินกู้จากธนาคาร

ทำน้ำพริกแกงและเส้นบะหมี่

ธุรกิจร่วมทุนสำหรับเยาวชนและปู่ย่าตายาย เพื่อการศึกษาและเงินบำนาญ

การเพาะเห็ดฟางแบบกองเตี้ย

ปลูกผักและเพาะชำต้นไม้ (ต้นสบู่ดำสำหรับใช้ผลิตไบโอดีเซล)

สวนไม้ดอก-ไม้ประดับ

เปลี่ยน....จากพืชที่ทำรายได้ต่ำ
เป็น....การปลูกต้นไม้ที่มีรายได้สูง

ต้นไม้...สามารถขายให้แก่สนามกอล์ฟ ทางหลวง
การเคหะฯ และส่งออกไปได้ทุกวัน สิงคโปร์ ฮองกง

สร้างรายได้เพิ่ม 30 เท่า... ไม่ยากจนอีกต่อไป

4. การดูแลสุขภาพอนามัย เด็กและผู้สูงอายุ

ตรวจสุขภาพและสายตา

ผลการตรวจสอบสภาพเด็กนักเรียนประถม
8 แห่ง (1,350 คน) ใน 2 จังหวัดภาคใต้
พบว่า ร้อยละ 90 มีปัญหาสุขภาพ

- 72% ฟันผุ

- 52% เป็นเหา

- 35% ขาดสารอาหาร

เรียนรู้สุขอนามัย

เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน: สร้างการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ อาหารและรายได้

อาหารกลางวันในโรงเรียน

ผู้ปกครองช่วยในการเตรียมอาหาร

ชมรมผู้สูงอายุ

ส่งเสริมกิจกรรมและ
สร้างบทบาทในกลุ่มของ
ผู้สูงอายุ

5. การศึกษาและ การพัฒนาเยาวชน

ทุนการศึกษา

ทุนการศึกษา

ชำระคืนด้วยการช่วยเหลือสังคม

เงินกู้ทำธุรกิจ เพื่อการศึกษา

.....อย่างยั่งยืน

จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ไอทีเพื่อชุมชน และสร้างครูไอทีเท้าเปล่า

การรณรงค์เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน
ดำเนินการ โดยนักเรียนและสนับสนุนโดยภาคธุรกิจ

องค์การบริหารหมู่บ้านเยาชน (อบม.เยาชน)

เยาชนชายและหญิง อายุ 14 – 24 ปีได้รับการเลือกตั้ง

ฝึกฝนและเรียนรู้เกี่ยวกับ
ประชาธิปไตย ความโปร่งใส
และความเสมอภาค

ริเริ่มและจัดทำกิจกรรมใหม่ๆ
สำหรับเยาชนและผู้สูงอายุ

ประสานงานและรณรงค์
ให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย

จัดทำโครงการและ
แสวงหาแหล่งทุน
เพื่อเริ่มสร้างธุรกิจ

บริหารและจัดการงานเยาวชน

เขาคือ..

ผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคมวันนี้
และผู้นำที่ซื่อสัตย์ในอนาคต (ในสังคมและอบต.)

การปฏิวัติด้านการศึกษาเพื่อให้โอกาสคนจน

(Privatization of Education for the Poor)

เรียนรู้ด้วยความรัก

8 9 03

ตัวอักษร กับ ประชาธิปไตย

เรียนรู้การอนุรักษ์

เรียนรู้นอกห้องเรียน

ระดมความคิดและเสนอการแก้ปัญหา

อบรมผู้ปกครอง

วันหนึ่ง..หนูจะเป็นผู้นำของประเทศ

ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเยาวชนและชุมชน

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนลำปลายมาศ
Lampaimat Community Development Center

สรุปการประเมินคุณภาพ
ด้านการบริหารการศึกษ และการจัดการ
ของโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา

โดย

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประเทศออสเตรเลีย

กรกฎาคม — ตุลาคม 2549

หลักสูตรและวิธีการสอน ถือเป็นตัวอย่างของโรงเรียน
ต้นแบบที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย

“โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา
เป็นโรงเรียนระดับมาตรฐานโลก
ที่สามารถเทียบได้กับโรงเรียนนานาชาติของ
เอกชน ไม่ใช่เพียงแค่เทียบเท่าโรงเรียนของ
รัฐบาลในท้องถิ่น”

สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)

การประเมินคุณภาพภายนอก
ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (ส.ม.ศ.)

โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา
มีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับ ดีมาก

โครงการร่วมรับผิดชอบต่อสังคมนี้
จะมีการจัดตั้งหน่วยงานและ
ดำเนินกิจกรรมที่ยั่งยืน
ในระดับหมู่บ้านและตำบล
เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไป
หลังสิ้นสุดความช่วยเหลือจากบริษัท

กิจกรรมถาวรในระดับหมู่บ้าน

- โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
- คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน
 - ธนาคารพัฒนาหมู่บ้าน
 - องค์การบริหารหมู่บ้านเยาวชน
(อบม.เยาวชน)
 - ชมรมสุขภาพและผู้สูงอายุ
 - ชมรมเพื่อการศึกษาและสุขภาพอนามัย

มีการจัดตั้งองค์กรที่ยั่งยืน (ระดับตำบล)

- มูลนิธิพัฒนาตำบล
- บริษัทพัฒนาตำบล
- ทำงานร่วมกับ อบต.
(อบต. — องค์การบริหารส่วนตำบล)

โครงการร่วมพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และขจัดความยากจนอย่างยั่งยืน

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

โทร. 0 2229 4611-28 www.pda.or.th

Email: mechai@pda.or.th